

ปล่อยปละ เป็นเหตุให้ลูกน้องยกยอกเงิน ... หัวหน้าไม่พินต้องรับผิดชอบ !

โดย นายปกครอง

กรณีที่ถูกน้องกระทำการทุจริตในหน้าที่ เช่น ยกยอกเงิน โดยที่หัวหน้ามิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย เพียงแต่ ละเลยไม่ตรวจสอบการทำงานของลูกน้องอย่างรอบคอบ เช่นนี้ ... หัวหน้าจะต้องรับผิดชอบทางวินัยหรือไม่ ? นับว่าน่าสนใจ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าที่มีลูกน้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินการบัญชี

ดังเช่นอุทากรณณ์จากคดีปกครองในฉบับนี้ ซึ่งถือเป็นกรณีตัวอย่างของการที่หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาไม่ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงินของผู้ใต้บังคับบัญชา จนเป็นเหตุให้เกิดการทุจริตยกยอกเงิน และทางราชการได้รับความเสียหาย

โดยเหตุของคดีเกิดขึ้นเมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการเป็นพนักงานเทศบาล โดยเป็นหัวหน้าการเงินและบัญชี ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียของส่วนช่างสุขาภิบาล โดยเป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เก็บเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสียและลงชื่อในใบเสร็จรับเงิน รวมทั้งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างทั่วไปที่ทำหน้าที่เก็บเงินดังกล่าว

ต่อมา มีการตรวจสอบพบการทุจริตยกยอกเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสีย นายกเทศมนตรีจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดี โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้ จนเป็นเหตุให้นางสาว จ. พนักงานจ้างทั่วไปซึ่งทำหน้าที่จัดทำบัญชีและรับ – ส่งเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสีย กระทำการทุจริตยกยอกเงิน ทำให้ราชการเสียหาย อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

นายกเทศมนตรีจึงมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทากรณณ์คำสั่ง แต่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดมณฑลอุทากรณณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการ และมณฑลอุทากรณณ์ดังกล่าว

ประเด็นที่น่าสนใจของคดี คือ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ควบคุมดูแลการรับ – ส่งเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสีย จนเป็นเหตุให้นางสาว จ. ผู้ใต้บังคับบัญชาทุจริตยกยอกเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตน ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ลงชื่อในใบเสร็จรับเงินแทนผู้อำนวยการสำนักการคลัง เป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงินและคณะกรรมการเก็บรักษาบุญแ่งตู้นิรภัย รวมทั้งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างทั่วไปที่เป็นพนักงานเก็บเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างเคร่งครัด และต้องควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด รวมทั้งจัดทำบัญชีประจำวัน งบดุล งบประจำปี (งบบัญชี) งบทดลอง และบัญชีแยกประเภท ซึ่งต้องละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก

เมื่อนางสาว จ. ให้ถ้อยคำว่า หลังจากได้รับเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสียแล้ว จะนำเงินให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบใบนำส่งก่อนนำไปฝากธนาคาร ซึ่งระยะหลังไม่ได้นำสมุดบัญชีเงินฝากให้ผู้ฟ้องคดีดู โดยนางสาว จ. จะแก้ไขตัวเลขใหม่และแก้ไขลายมือชื่อผู้ฟ้องคดีในใบนำฝากเงิน เมื่อฝากเงินแล้วจะทำการแก้ไขสำเนาใบนำฝากเงิน และตกแต่งตัวเลขในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยพบข้อผิดพลาดหรือสงสัยเลย ประกอบกับผู้ฟ้องคดียอมรับว่า ได้ตรวจใบนำฝากเงินบ้าง ไม่ตรวจบ้าง และไม่ได้ตรวจยอดเงินเข้า โดยจะตรวจสอบเพียงตัวเลขกับเงินนำส่งเพียงอย่างเดียว ไม่เคยตรวจสอบสมุดบัญชีอย่างละเอียด ไม่ได้จัดทำบัญชีประจำวัน งบดุล งบประจำปี ไม่เคยเรียกดูรายงานแสดงฐานะทางการเงิน และไม่ได้จัดเก็บสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารไว้ในตู้นิรภัย

การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้เอาใจใส่และระมัดระวังในการควบคุมดูแลการรับ – ส่งเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสียของนางสาว จ. ซึ่งหากมีความละเอียดรอบคอบ เอาใจใส่ และระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ของหัวหน้าการเงินและบัญชีอย่างเพียงพอ ย่อมพบข้อพิรุณได้ แต่ผู้ฟ้องคดีก็หาได้ชี้ให้เพียงพอไม่ และการที่ผู้ฟ้องคดีบายเบี่ยงการรายงานตรวจสอบทางการเงินทั้งที่ผู้อำนวยการส่วนช่างสุขาภิบาลได้ติดตามทวงถามมาตลอดก่อนที่จะทราบ

เหตุการณ์ยักยอกเงิน อีกทั้งให้นางสาว จ. จัดเก็บสมุดบัญชีเงินฝากและงบแสดงฐานะการเงินที่ได้รับจากธนาคารไว้กับตัวเองเป็นเวลาหลายปี

พฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงที่ปล่อยปละละเลยไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ กรณีจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียดังกล่าว จนเป็นเหตุให้มีการทุจริตยักยอกเงินและราชการเสียหายอย่างร้ายแรง **ซึ่งถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) มีมติยืนตามคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๙๕/๒๕๖๑)

จากอุทธรณ์ข้างต้นจึงเป็นข้อเตือนใจสำหรับการปฏิบัติงานราชการไม่ว่าจะในตำแหน่งหน้าที่ใดก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจำต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในฐานะเป็น “ผู้บังคับบัญชา” จะต้องรอบคอบและหมั่นตรวจสอบการปฏิบัติงานของ “ผู้ใต้บังคับบัญชา” อยู่เสมอ เพื่อควบคุมและสอดส่องมิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยเฉพาะงานด้านการเงินการคลัง เพราะหากปล่อยปละละเลยหรือประมาทเลินเล่อจนเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตหรือเป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอาศัยโอกาสจากหน้าที่กระทำการทุจริตและเกิดความเสียหายขึ้นแก่ทางราชการแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะอ้างว่ามีภาระงานมากหรือหลงลืมมิได้ตรวจสอบข้อมูลเพราะมีรายละเอียดมาก มาเป็นข้ออ้างเพื่อไม่ต้องรับผิดชอบในทางวินัยหรือแม้กระทั่งในทางละเมิดมิได้นะครับ ! (ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)